

Fælles Børn - Fælles Indsats

FOR FAGPROFESSIONELLE

Børne- og Familieområdet
Faglig Strategi
Februar 2021

Hjørring Kommune

Opgaveløsningen i "Fælles Børn - Fælles Indsats" hører under Lov om Social Service som Familieafdelingen, Handicapafdelingen for børn og unge og Center for Børn, Unge og familier hovedsageligt arbejder under. Derudover bygger strategien på Hjørring Kommunes Børne-, Unge- og Familierpolitik (2018), Fælles Ansvarsstrategi (2016) og Forebyggelse og Indsatspolitik (2019). Sundhedsplejen, SSP og PPRs opgaveløsning henhører til forskellige love med tilknyttede bekendtgørelser og vejledninger. Foruden Lov om social service, er opgaveløsningen i PPR rammesat i; Folkeskoleloven og dagtilbudsloven, mens SSPs opgaver reguleres juridisk under retsplejeloven. Sundhedsplejens opgaveløsning er forankret i Sundhedsloven.

FORORD

Fagstrategien tager afsæt i de senere års udviklingsarbejde på Børne- og Familieområdet og udstikker retningen for fokusset i arbejdet med børn, unge og familier med behov for støtte i forhold til udvikling, læring og trivsel. Det gælder både socialt udsatte og børn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. I Hjørring Kommune består Børne- og Familieområdet af; Familieafdelingen, Handicapafdelingen for børn og unge, Center for Børn, Unge og Familier, Sundhedsplejen, PPR (Pædagogisk Psykologisk rådgivning) og SSP (Skole Socialforvaltning og Politi).

Strategien vedrører hovedsageligt opgaveløsningen i Familieafdelingen, Handicapafdelingen for børn og unge og Center for Børn, Unge og Familier. Strategien skal dog udmøntes i et tæt samspil med områdets øvrige afdelinger; Sundhedsplejen, SSP og PPR, samt med skole- og dagtilbudsområdet. Den er dermed relevant læsning for medarbejdere og ledere i alle disse områder.

Indledning

Målet med fagstrategien er at give børn, unge og familier de bedst mulige betingelser for udvikling, læring, trivsel og sundhed.

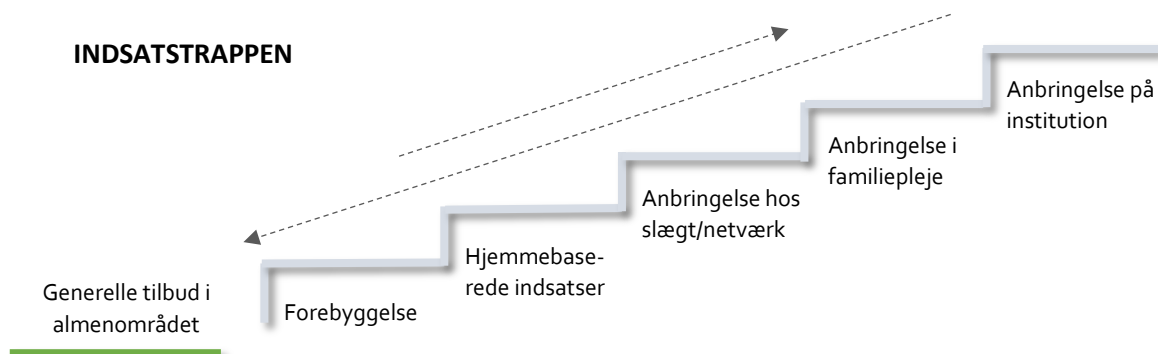
Strategien har fokus på, at arbejdet på området for udsatte børn og unge kvalificeres, så flere børn, unge og familier med særlige behov opspores tidligt og får en indsats på et tidligere tidspunkt, før udfordringerne vokser sig store.

Samtidig har strategien fokus på at involvere familien og familiens netværk og anvende deres ressourcer til at skabe en tilværelse for barnet eller den unge så tæt på et "almindeligt" hverdagsliv som muligt.

Fagstrategien henter inspiration fra "Sverigesmodellen", som er en forebyggelses- og anbringelsesmodel, der netop har fokus på at hjælpe udsatte børn og unge til et liv så tæt på det normale som muligt. Selvom fagstrategien i høj grad henter inspiration fra "Sverigesmodellen" kan der ligeledes trækkes paralleller til de faglige pejlemærker som danner grundlag for den tidligt forebyggende indsats i PPR.

Indsatstrappen

Sverigesmodellen tager udgangspunkt i Indsatstrappen (figur 1), som viser de forskellige indsatsstrin fra den helt tidlige indsats på almenområdet til de mest indgribende foranstaltninger. Den overordnede retning i arbejdet med børn, unge og familier med behov for særlig støtte er en bevægelse ned ad Indsatstrappen. Det vil sige, at der skal være fokus på, at barnets udvikling ikke bevæger sig højere op af Indsatstrappen og dermed længere væk fra et almindeligt hverdagsliv.

I Hjørring Kommune er Indsatstrappen blevet videreudviklet, idet der er tilføjet en ny indledende platform til indsats-trappen: "Generelle tilbud i almenområdet". Denne platform skal sikre, at der bliver taget hånd om børn og unge så tidligt som muligt, og inden der bliver brug for specialiseret støtte fra fx Familieafdelingen – altså inden vi befinder os på indsats-trappen. Der er derved tale om alle de indsatser, som kan sikre tidlig opsporing i almenområdet.

For at lykkes med at bevæge sig ned af Indsatstrappen skal følgende forudsætninger være til stede:

- Indsatser skal sættes i værk tidligt og rettidigt, så det enkelte barn i videst muligt omfang kan forblive i sit eget hverdagsmiljø. Altså, at barnet kan blive i; eget hjem, dagtilbud, skole og fritidsliv.
- Der skal sættes ind med en indsats på det trappetrin, der matcher udfordringen.
- Indsatser skal tilrettelægges med fokus på at bringe det enkelte barn ned af trappen, uanset hvor på Indsats-trappen forløbet begynder.
- Der skal være fokus på at støtte familien, så den rustes til at give barnet et godt liv, i barnets eget hverdagsmiljø, der skal både fokuseres på barnet som individ, barnets kontekst og barnet i konteksten.
- Der skal være fokus på at støtte barnet i at mestre sit eget liv ved at sikre trivsel og læring.
- Familierne og familiernes netværk skal involveres og bringes i spil.

Mål

Indsatstrappen danner baggrund for målene i "Fælles Børn - Fælles indsats". Målene har samlet set til hensigt at skabe en bevægelse ned af Indsatstrappen, så indsatsen sker så tæt på børnenes, de unges og familiens hverdagsmiljø som muligt.

1. Tidlig opsporing

Flere børn, unge og familier med behov for støtte opspores tidligt →

Generelle indsatser og opsporing sker i almenområdet enten monofagligt eller tværfagligt mellem relevante aktører fra Børne- og Familieområdet. Opsporingen er understøttet af en fremskudt indsats, hvor medarbejdere fra Børne og Familieområdet vil være tilgængelige og synlige samarbejdspartnere i skoler og dagtilbud.

2. Forebyggende indsats

Der sker en tidlig forebyggende indsats →

Understøttende indsatser såvel monofaglige som tværfaglige sættes hurtigt i værk både i hjem, dagtilbud og skole således, at børnenes og familiernes udfordringer imødekommes og afhjælpes.

3. Involvering af familie og netværk

indsatsen sker med familien i centrum med fokus på dennes ressourcer samt involvering af barnets netværk, herunder børnenes dagtilbud, skole eller fritidsliv →

Gennem en løsningsfokuseret tilgang samt systematisk involvering og afdækning af ressourcer i familie og netværk skabes en fælles handleplan, der afspejler såvel det generelle som det specialiserede område.

4. Understøtte familiernes mestring

Mestringsevnen hos barnet, den unge, familien og netværket understøttes og udvikles, så forudsætningerne for at tænke og agere problemløsende bliver styrket. Det gælder både på det generelle og det specialiserede område.

5. Hyppige opfølgninger

Hyppige opfølgninger sikrer løbende mulighed for at følge om børn, unge og familier er i en positiv udvikling →

I tilfælde af at indsatsen ikke har haft den ønskede virkning, foretages en analyse af grunden hertil med henblik på at justere på indsatsen.

6. Fleksibel tilbudsvifte

Fleksibilitet i tilbudsviften muliggør, at der iværksættes mere målrettede og individuelt tilpassede indsatser, der bidrager til at skabe en bevægelse ned af insatstrappen →

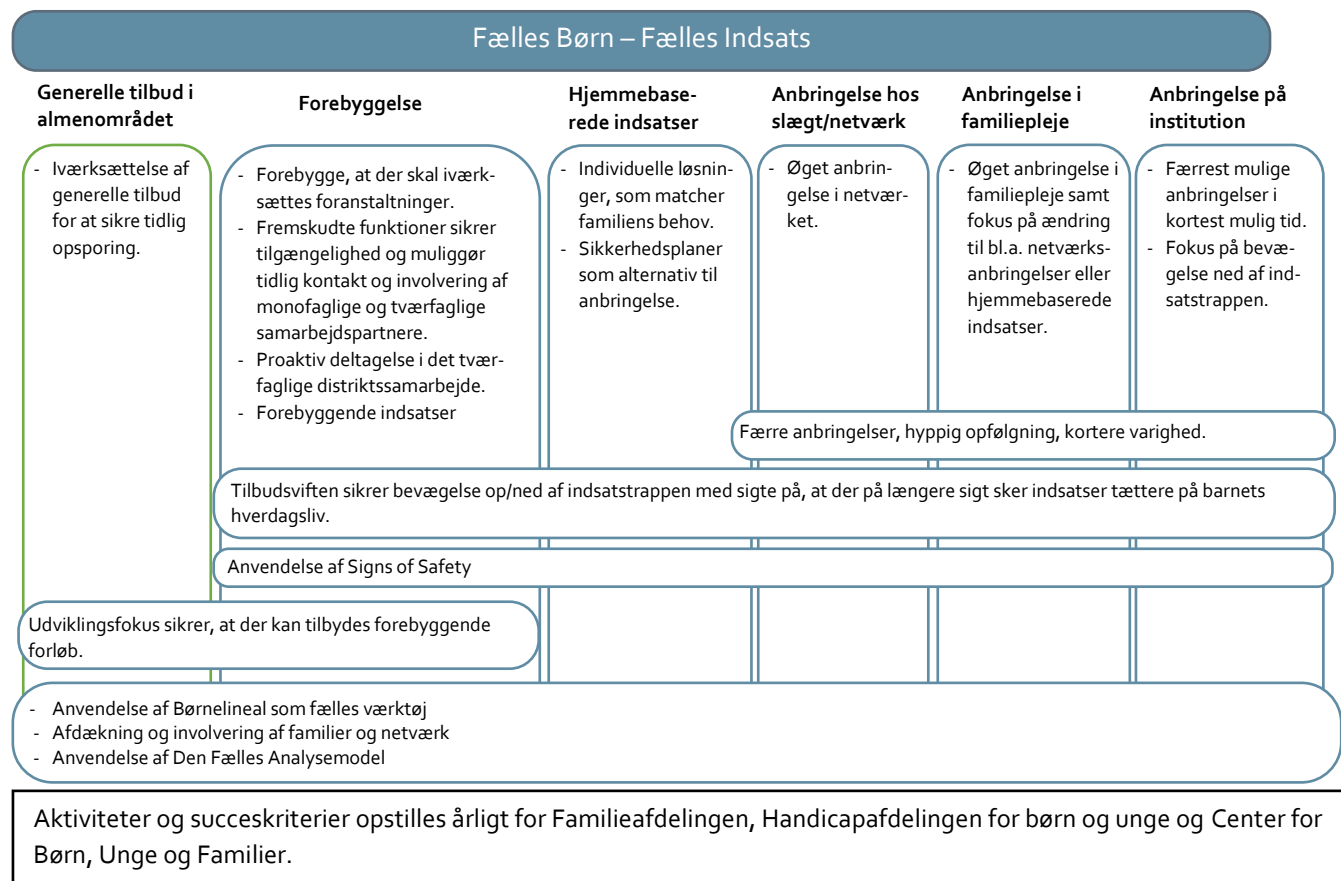
Det betyder, at der skal være et fokus på udvikling og en tæt dialog mellem relevante parter, herunder også forældrene.

Delmål

Der er til de enkelte mål eller på tværs af disse tilknyttet en række delmål, som skal omsættes til konkrete aktiviteter:

Figur 3: Oversigt over delmål tænkt ind i Indsatstrappen.

Der måles på delmålene/aktiviteterne via en række tilknyttede nøgletal, som gør det muligt løbende at vurdere om den samlede udvikling bevæger sig i den ønskede retning. Disse suppleres med øvrig relevant kvalitativt og kvantitativt materiale, der kan understøtte opfølgning og evaluering.

Eksempler på metoder og redskaber, der understøtter delmålene som går på tværs af Børne- og Familieområdet

- Relationel koordinering - ledelsesniveauet arbejder med at afdække og udbygge organisationens relationelle koordineringskompetencer. Det skal sikre, at medarbejdernes opgaveløsning bliver en del af den store helhedsorienterede opgaveløsning.
- Strukturerede tværfaglige samarbejdsfora skal understøtte samarbejde samt sikre tidlig opsporing og løsningsfokuserede tilgange (f.eks. tværfaglige distriktsteam, Trivselsforum 0-3-årige m.v.).
- Børnelinealen - et dialogværktøj med handlingsanvisninger.
- Signs of Safety (SoS) - en metode til at styrke det tværfaglige samarbejde mellem familier og fagpersoner.
- Den Fælles Analysemodel – et mindset og et praktisk værktøj til at arbejde udviklingsorienteret og systemisk med pædagogiske udfordringer.
- Den lille Gule – En oversigt over handlemuligheder i forbindelse med tidligt forebyggende arbejde med børn, unge og familier i Hjørring Kommune.
- Hyppig opfølgning – alle medarbejdere arbejder med og sikrer hyppig opfølgning.

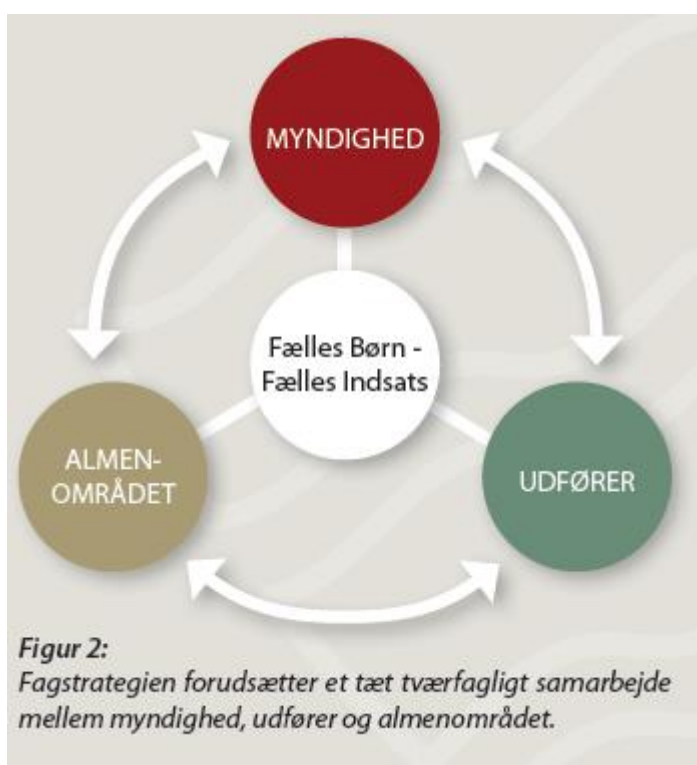

Samarbejde og mindset

“Fælles Børn – Fælles Indsats” repræsenterer en strategi med fokus på forebyggelse og inddragelse af barnets netværk herunder; dagtilbud, skole, fritidsliv og familie. Dette fokus fordrer, at den enkelte medarbejder arbejder målrettet med inddragelse af netværk, forebyggelse og dét at bevare barnet eller den unge så tæt på hverdagslivet som muligt, og dermed retter sit mindset mod dette. Målene bag strategien har betydning for hele organisationen og samarbejdet mellem Børne- og Familieområdet, dagtilbud, skole og fritidsliv.

For at lykkes med strategien er det nødvendigt med et mindset, der støtter op om den nye måde at tænke forebyggelse og tidlig indsats på. Det er samtidig afgørende, at organisationen er gearret til at arbejde sammen på tværs af fagområder, tidligt i forløbet, og at der støttes op om dette af ledelse på alle niveauer.

Socialrådgivernes rolle

Arbejdet med en styrket forebyggende indsats har betydning for måden at samarbejde på både tværfagligt og med familien. Socialrådgiveren skal have fokus på følgende:

- Forebyggelse skal være styrende for opgaveløsningen, hvor mange aktører i fællesskab skal samarbejde om en helhedsorienteret forebyggende indsats. Det forudsætter, at der er en fælles forståelse for opgaven, og at almenområdet agerer rettidigt. Socialrådgiveren skal være proaktiv, procesfaciliterende og tilgængelig i det tværfaglige samarbejde.
- Kontinuerlighed og systematik skal sikre, at alle børnesager følges tæt, så der kan tages fat om udfordringerne, før de vokser sig større.
- Hyppig opfølgning skal sikre progression i udviklingen, og at barnets og familiens evne til at håndtere situationen fastholdes.
- Involvering af netværk og ressourcer omkring barnet skal sikre en positiv udvikling. Socialrådgiveren skal systematisk afdække og involvere hele netværket af resourcepersoner omkring barnet og familien og være proaktiv i forhold til at sætte familiens/netværkets ressourcer i spil.

Udførerområdets rolle

Den øgede fleksibilitet i tilbudsviften betyder, at udførerområdet skal have fokus på følgende:

- Øget dokumentation vedr. målopfylde, idet der er en hyppigere myndighedsopfølgning på indsatserne
- Udførerområdets tættere samarbejde med både familier og myndighed vil skabe en forventning om, at børn og unge hurtigere kan ledes i retning af normalitet. Dermed vil der også være en forventning om, at barnet/den unge hurtigere kommer ud af en bevilget indsats.
- Tilbuddene tilknyttes og integreres i højere grad i børnenes hverdagsarena. Det betyder, at der vil ske en bevægelse fra behandlingstilbud til fremskudte behandlingsindsatser.
- Udførerområdet bliver lokalt en tæt samarbejdspartner, som i takt med behovet skal kunne etablere tilbud, der gør en bevægelse ned af Indsatstrappen mulig.

Almenområdets rolle (PPR, Sundhedsplejen og SSP)

Det øgede fokus på tidlig opsporing og forebyggende indsatser indebærer, at vi samarbejder både monofagligt og tværfagligt – og altid i samarbejde med familien. Almenområdet skal have fokus på følgende:

- Praksisnær tilgængelighed, særligt med fokus på deling af viden på et generelt plan. Deling af viden om specifikke sager skal ske med forældrenes samtykke.
- Igangsættelse af understøttende og udviklende initiativer inden for eget område.
- Understøttende funktion som løbende indgår i indsatstrappen, på alle niveauer.
- Inklusion, hvor der fortløbende arbejdes med at skabe og udvikle inkluderende læringsmiljøer.

Sådan kommer vi videre

Arbejdet med at omsætte strategiens mål til virkelighed er allerede godt i gang og er organiseret således:

Samrådet, som består af repræsentanter fra både myndigheds- og udførerområdet, definerer og implementerer løbende de tiltag, som skal iværksættes for at nå fagstrategiens mål.

De enkelte afdelinger på Børne- og Familieområdet skal som følge heraf udarbejde årlige selvstændige strategier for, hvilke aktiviteter der skal iværksættes. Disse indgår i det årlige aftalegrundlag mellem Børne- og Familiechefen og afdelingslederne, som udmøntes i en målpil for hvert fokusområde.

Det er nødvendigt, at der er en overordnet politisk og ledelsesmæssig opbakning, hvis der skal ske en tidligere, forebyggende og mere målrettet indsats for børn, unge og familier med behov for støtte i forhold til udvikling, læring og trivsel. For at sikre dette skal det ledelsesmæssige og politiske niveau løbende informeres om hvorvidt, bevægelsen ned af Indsatstrappen lykkes.